

Status
A-Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten
20 september 2021

Eindtermijn

Onderwerp

Bestuursovereenkomst IBT2022 - generiek interbestuurlijk toezicht provincie Zuid-Holland

Advies

1. Vast te stellen de Model-Bestuursovereenkomst generiek interbestuurlijk toezicht 2022.
2. Vast te stellen het Uitvoeringsprogramma generiek interbestuurlijk toezicht 2022.
3. Aan te gaan de Bestuursovereenkomst generiek interbestuurlijk toezicht 2022 met de colleges van Burgemeester en Wethouders van alle Zuid-Hollandse gemeenten.
4. Vast te stellen de aanbiedingsbrief aan de colleges van Burgemeester en Wethouders, waarin gemeenten worden geïnformeerd over de achtergronden, overwegingen, inhoud en verdere procedure met betrekking tot de Model-Bestuursovereenkomst generiek interbestuurlijk toezicht 2022.
5. Vast te stellen de publiekssamenvatting over het nieuwe IBT-beleid van de Provincie Zuid-Holland
6. Te bepalen dat de beleidsnotitie 'Generiek interbestuurlijk toezicht - van reactief naar proactief toezicht', de 'Model-Bestuursovereenkomst generiek interbestuurlijk toezicht 2022' en het 'Uitvoeringsprogramma generiek interbestuurlijk toezicht 2022' middels de bij dit voorstel gevoegde 'Kennisgeving Beleid IBT' bekend worden gemaakt in het Provinciaal Blad.

Besluit GS

Vastgesteld conform advies

Bijlagen

- Model-Bestuursovereenkomst generiek interbestuurlijk toezicht 2022
- Uitvoeringsprogramma generiek interbestuurlijk toezicht 2022
- Aanbiedingsbrief Model-Bestuursovereenkomst generiek interbestuurlijk toezicht 2022
- Kennisgeving Beleid IBT

1 Toelichting voor het College

Op 29 juni 2021 stelde GS de beleidsnotitie “Generiek interbestuurlijk toezicht – van reactief naar proactief toezicht” vast.

Onderdeel van het nieuwe beleid is het aangaan van de Bestuursovereenkomst generiek interbestuurlijk toezicht 2022 (hierna Bestuursovereenkomst) met alle Zuid-Hollandse gemeenten. Deze overeenkomst vervangt de oude overeenkomst uit 2013. De Bestuursovereenkomst is een beknopte overeenkomst waarin de provincie en gemeenten afspraken maken over de uitgangspunten voor het IBT en de wijze waarop zij daaraan invulling willen geven.

Naast de Bestuursovereenkomst is het Uitvoeringsprogramma generiek interbestuurlijk toezicht 2022 (hierna Uitvoeringsprogramma) opgesteld. Hierin zijn de kaders en het IBT-proces uitgewerkt op basis van bovengenoemde beleidsnotitie. Het Uitvoeringsprogramma is onlosmakelijk verbonden met de Bestuursovereenkomst, maar wordt vastgesteld door GS en hoeft niet te worden getekend door de gemeenten. Hiermee beogen we het IBT flexibeler te maken. Bij wetwijzigingen, voortschrijdend inzicht of andere ontwikkelingen, kunnen GS het Uitvoeringsprogramma aanpassen. De Bestuursovereenkomst blijft dan onveranderd van kracht. In de Bestuursovereenkomst is vastgelegd op welke manier het Uitvoeringsprogramma kan worden gewijzigd, waarbij goede afstemming met de gemeenten voorop staat.

Gemeenten zijn zowel ambtelijk als bestuurlijk ruimschoots in de gelegenheid gesteld op de conceptstukken te reageren. Veel gemeenten hebben hiervan gebruik gemaakt. Uit de reacties blijkt dat het nieuwe IBT-beleid als positief wordt ervaren en daarmee op breed draagvlak kan rekenen.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag exclusief BTW	: € 0,00
Programma	: Ambitie 1 - Samen werken aan Zuid-Holland
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

Juridisch kader

Op 29 juni 2021 stelde uw college de beleidsnotitie 'Generiek interbestuurlijk toezicht - van reactief naar proactief' vast. Ingevolge de Algemene wet bestuursrecht en de ter zake gevormde jurisprudentie, kunnen overheden zich eerst (zonder nadere motivering) beroepen op beleidsregels, wanneer deze bekend gemaakt zijn. Van de beleidsnotitie 'Generiek interbestuurlijk toezicht - van reactief naar proactief' is vastgesteld dat deze tot op heden nog niet bekend gemaakt is. Dit zal nu alsnog dienen te gebeuren. De 'Model-Bestuursovereenkomst generiek interbestuurlijk toezicht 2022' en het 'Uitvoeringsprogramma generiek interbestuurlijk toezicht 2022' vormen een uitwerking van genoemde beleidsnotitie. Het verdient daarom aanbeveling deze eveneens in het provinciaal blad te publiceren. Dit kan nu gecombineerd plaatsvinden met bekendmaking van de beleidsnotitie.

2 Voorafgaande besluitvorming

Op 14 mei 2013 stelde GS de Model Bestuursovereenkomst voor het interbestuurlijk toezicht vast. Hierin is onder andere vastgelegd dat partijen de bestuursovereenkomst tweejaarlijks evalueren en deze kunnen wijzigen indien beide partijen dit noodzakelijk achten. In 2020 heeft de laatste evaluatie plaatsgevonden.

Op 16 maart 2021 stelde GS naar aanleiding van de uitkomsten van de evaluatie in 2020 de brief vast, waarmee zij alle Zuid-Hollandse gemeenten informeerden over het voornemen om voor het generieke interbestuurlijk toezicht een nieuwe bestuursovereenkomst aan te gaan. De gemeenten zijn in deze brief gevraagd hun medewerking te verlenen aan de uitwerking van nieuw IBT-beleid.

Op 9 juni 2021 is voor Statenleden een technische sessie georganiseerd waarin zij zijn bijgepraat over de beleidsvoornemens met betrekking tot het IBT.

Op 29 juni 2021 stelde GS de notitie “Generiek interbestuurlijk toezicht – van reactief naar proactief toezicht” vast. Ook stemde GS in met de concept model-bestuursovereenkomst en het concept uitvoeringsprogramma. Deze zijn vervolgens naar alle gemeenten gestuurd. De gemeenten zijn in de gelegenheid gesteld inhoudelijk op het nieuwe beleid te reageren.

Op 29 juni 2021 stelde GS de informatieve brief over het nieuwe IBT voor PS vast (kenmerk PZH-2021-776708888). IBT is vervolgens geagendeerd voor bespreking in de Commissie BMM op 15 september 2021.

3 Proces

Ambtelijke afstemming met gemeenten

Het nieuwe IBT beleid is tot stand gekomen in nauwe samenwerking en afstemming met gemeenten. Tijdens de evaluatie in 2020 is een enquête bij de gemeenten uitgezet. Op basis van de uitkomsten vonden met enkele gemeenten ambtelijke gesprekken plaats. Voor de uitwerking van het beleid vonden in 2021 drie ambtelijke bijeenkomsten met de IBT-coördinatoren van de Zuid-Hollandse gemeenten plaats. Tot slot was er een klankbordgroep met vertegenwoordigers van enkele gemeenten.

Het provinciale IBT-coördinatorenoverleg en de klankbordgroep krijgen een structureel karakter. Jaarlijks zullen er bijeenkomsten worden georganiseerd om de ervaringen met het nieuwe IBT te delen en zo nodig de praktijk aan te passen op nieuwe inzichten of wijzigingen in wet- en regelgeving.

Voor twee toezichtgebieden organiseerde de provincie workshops om met gemeenten te verkennen in hoeverre het mogelijk is om het toezicht data-gedreven te maken. Dit heeft belangrijke inzichten opgeleverd, maar de uitkomst was ook dat er meer onderzoek nodig is om vast te stellen hoe we daadwerkelijk tot data-gedreven toezicht kunnen komen. In de komende periode wordt dit verder opgepakt, met gemeenten en andere provincies.

Bestuurlijke afstemming

De besturen van de gemeenten zijn twee keer per brief geïnformeerd over de ontwikkelingen en uitgenodigd hierop te reageren. Op 15 juli 2021 organiseerden de provincie en de VZHG een

bestuurlijke bijeenkomst over het nieuwe IBT. Hiervoor werden alle bestuurders van de Zuid-Hollandse gemeenten uitgenodigd. Er waren ca. 50 aanmeldingen.

Afstemming met ander provincies

Zuid-Holland organiseerde drie verdiepingssessies met de IBT-coördinatoren van de andere provincies. Het doel hiervan was om goede (en slechte) voorbeelden te delen. Deze sessies resulteerden in de vorming van twee werkgroepen: de 'werkgroep uniformiteit' en de 'werkgroep data-gedreven toezicht'. De sessies zijn goed ontvangen en inmiddels is ons gevraagd om samen met Noord-Holland een vierde sessie te organiseren.

Provinciale Staten

Provinciale Staten zijn per brief en met een technische sessie geïnformeerd. IBT staat op de agenda van de Cie. BMM op 15 september 2021.

Ondertekening bestuursovereenkomsten

Elke gemeente ontvangt, na ondertekening door de CdK, een bestuursovereenkomst conform de vastgestelde model-bestuursovereenkomst. We vragen de gemeenten om een getekend exemplaar naar ons terug te sturen. Met bijgaande aanbiedingsbrief informeren we de gemeenten hierover, zodat zij alvast kunnen starten met het besluitvormingsproces.

4 Participatie en rolname

Zie bovenstaande toelichting bij 3 Proces.

5 Communicatiestrategie

Nadat het IBT-beleid op 29 juni 2021 is vastgesteld is hierover een persbericht uitgegaan. Voorgesteld wordt vooralsnog af te zien van nog een persbericht.

Na besluitvorming door GS zal de informatie over interbestuurlijk toezicht op de provinciale website worden geactualiseerd.